

Spotkanie warsztatowe z sołtysami Gminy Klucze - podsumowanie

Klucze, 13.01.2016r.

Celem spotkania było poznanie opinii Sołtysów nt. problemów i potrzeb społecznych występujących w gminie Klucze. W spotkaniu uczestniczyło 7 osób. Tematem spotkania były problemy i potrzeby społeczne Mieszkańców gminy, propozycje rozwiązań oraz proponowane kierunki dalszych działań. Dyskutowano również o pozytywnych zmianach, które zaszły w gminie w przeciągu kilku ostatnich lat oraz o najważniejszych priorytetach na przyszłość.

Zebrane wnioski zostaną wykorzystane w pracach nad założeniami **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klucze na lata 2016-2020**. Warto zwrócić uwagę, że nie wszystkie pomysły zgłoszone na spotkaniu i opisane poniżej, są możliwe do bezpośredniej realizacji przez samorząd lokalny, część zadań leży w kompetencjach innych instytucji. Jednak, na etapie pracy nad Strategią, warto się zastanowić co instytucje gminne, organizacje i mieszkańcy mogą zrobić, aby spowodować wdrożenie oczekiwanych zmian.

Problemy

Propozycje rozwiązań, kierunków zmiany

1. Służba zdrowia w gminie

- bariery architektoniczne dla osób starszych i niepełnosprawnych w NZOZ
- kolejki do specjalistów, ograniczona liczba specjalistów
- problemy z rejestracją na wizytę, długi czas oczekiwania, brak możliwości telefonicznego umówienia się na wizytę (rejestracja nie odbiera telefonu)
- brak całodobowej opieki lekarskiej w gminie oraz apteki całodobowej

- stworzenie punktu całodobowej opieki lekarskiej w gminie wraz z apteką otwartą w nocy
- dodatkowi specjaliści
- skuteczne poinformowanie mieszkańców niepełnosprawnych/ starszych jak mogą skorzystać z opieki zdrowotnej w sytuacji barier architektonicznych

2. Pomoc społeczna

- niewystarczająca pomoc
- pomoc nie zawsze trafia do właściwych, potrzebujących osób, „dostają ci, którzy nie powinni”, „liczy się papier - dostają ci, którzy są w stanie zgromadzić odpowiednie dokumenty”

- lepszy wywiad środowiskowy przed przyznaniem pomocy, zasięgnięcie opinii u sołtysa

„korzystają z pomocy i pracują w szarej strefie” „niektórzy uczciwi nie mają śmiałości prosić o pomoc”

- bezpłatne posiłki dla młodych osób – takie działania mogą demoralizować, uzależniać od pomocy
- wypadki sprzedaży produktów żywnościowych otrzymanych za darmo w ramach pomocy społecznej

3. Bezrobocie, miejsca pracy, przedsiębiorczość

- emigracja za pracę,
- niskie wynagrodzenia, wypłaty na raty, część wypłaty „pod stołem”
- staże to wykorzystywanie pracowników, „bezpłatna siła robocza”, pracodawcy wykorzystują staże i nie zatrudniają (nowych) pracowników, tylko przyjmują kolejnych bezpłatnych stażystów
- osoby korzystające z prac interwencyjnych (?) organizowanych przez Urząd Gminy pracują mniej niż powinni („sprzątają tylko 3 przystanki”) - takie działania mogą demoralizować (nie było jasne czy chodzi o prace interwencyjne, czy staże)
- wątpliwości budziły również dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej- firmy upadają po 12 miesiącach czyli okresie czasu, przez który muszą zostać utrzymane aby nie zwracać otrzymanej dotacji
- możliwości podnoszenia kwalifikacji – tutaj nie było jasności, część osób wskazywała, że nie ma problemu z kwalifikacjami część twierdziła, że są ostre wymogi i pozyskanie wymaganych na rynku kwalifikacji oznacza spore koszty. Sołtysi wskazywali na brak informacji w zakresie możliwości podnoszenia kwalifikacji. Sprzeciw budziły również decyzje wysyłania na bezpłatne kursy kwalifikacyjne osób uzależnionych od alkoholu, które tej szansy nie wykorzystają należycie (choć podano również pozytywne przykłady dwóch mieszkańców, którzy wyszli z nałogu i pracują).

- pomoc materialna zamiast pomocy finansowej
- otrzymana pomoc powinna być „odrabiana” przez osoby ją otrzymujące (osoby zdolne do pracy) np. osoby korzystające z pomocy mogą uczestniczyć w akcjach sprzątania przestrzeni publicznej,

- zobowiązać pracodawców korzystających ze stażystów do zatrudniania osób pracujących na stażach

priorytet)

- współpraca między przedsiębiorcami w zakresie podwykonawstwa, wspólnych zleceń zwiększa szansę na utrzymanie firm (przykład współpracy w ramach usług budowlanych)

- informowanie o możliwościach podnoszenia kwalifikacji w sołectwach, informowanie przez sołtysów,
- dofinansowanie udziału w kursach podnoszących kwalifikacje
(priorytet)

5. Uzależnienia

- nasilający się alkoholizm

6. Sytuacja osób niepełnosprawne, osób starszych

- jakość opieki lekarskiej nad osobami przewlekle chorymi, zależy od woli lekarza („zależy na jakim lekarza się trafi”)
- wątpliwości co do wysokości realnych wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, których stanowiska pracy są dofinansowane z PFRONu
- nie we wszystkich sołectwach organizowane są działania adresowane do osób starszych, nie wszędzie mają możliwość się spotkać (w Hucisku sołtyska organizuje spotkania co miesiąc i pomysł „chwycił”, w innych sołectwach 1x w roku organizowany jest dzień seniora)
- problem z dojazdem z sołectw na zajęcia Uniwersytety III Wieku, poza tym tylko niektórzy seniorzy z sołectw chcieliby uczestniczyć w tego typu zajęciach

7. Współpraca i aktywność lokalna

- ludzie/ organizacje w sołectwach nie dogadują się, konkurują ze sobą, ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości gminnych przez wszystkie chętne organizacje
- KGW nie mają dofinansowania
- dobra współpraca sołtysów ze szkołami

- przymus leczenia się z natłogu,
- uzależnienie pomocy (finansowej, rzeczowej, szkoleniowej) od decyzji o podjęciu leczenia
- pomoc bezpośrednio rodzinie, nie osobie uzależnionej (nie przekazywanie środków finansowych, innej pomocy osobom uzależnionym)

- likwidowanie barier architektonicznych

- zrzęzić wszystkie KGW w jednym stowarzyszeniu, skoordynować współpracę, wsparcie gminy w zakresie pozyskiwania środków i ich rozliczania
- stymulowanie przez Gminę współpracy lokalnej (np. dofinansowywanie przedsięwzięć organizowanych we współpracy) **(priorytet)**
- otworzyć budynki gminne na społeczność, młodzież

8. Oferta zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

- Oferta dla dzieci jest słaba w gminie, rodzice muszą wozić dzieci na zajęcia do Olkusza
- nie ma zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach/domach ludowych na wsiach

9. Turystyka i rekreacja

- „z turystyki tylko śmieci na pustyni” gmina ponosi koszty a nie ma zysków
- nie wszyscy mieszkańcy znają walory i atrakcje turystyczne swojej gminy

10. Przemoc, przestępczość

- Policja nadmiernie reaguje na drobne przewinienia (pijani rowerzyści)

11. Pomoc rodzinom

12. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z sołtysami

- sołtysi nie czują się dobrze poinformowani w zakresie tego komu OPS pomaga i w jakim zakresie (np. kto otrzymuje bezpłatne posiłki), jakie akcje, kursy, szkolenia są

- udostępnić obiekty szkolne (np. korty tenisowe)
- wsparcie organizacyjne i „moralne” gminy dla organizowanych akcji charytatywnych (zbiórka środków na osoby chore)

- otwarcie domów ludowych, świetlic dla mieszkańców dzieci i młodzież, zapewnienie opieki nad lokalami np. przez osoby korzystające z prac społecznie użytecznych
- zapewnienie ciekawej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży na miejscu, w gminie
- „świetlice są potrzebne!”
- przyciągnąć młodzież do domu kultury- uatrakcyjnić ofertę, zatrudnić instruktorów, szukać utalentowanej młodzieży – rozwijać ich talenty
- w każdej miejscowości powinno być otwarte dla mieszkańców boisko

- rozwijać ofertę atrakcji dla turystów (wyciąg narciarski, punkt gastronomiczny na Czubatce w weekendy, przewodnik gminny, rowerki wodne na stawie)
- rozwijać sieć ścieżek rowerowych

- żłobek, zapewnienie punktu opieki nad najmłodszymi dziećmi („babcie coraz dłużej pracują”)
- więcej pomocy i wsparcia psychologicznego dla rodzin wieloprotymowych

organizowane, w których mieszkańcy mogą uczestniczyć, a mieszkańcy często pytają o sprawy tego typu sołtysów a sołtysi nie wiedzą!

- w ocenie sołtysów współpraca działa tylko „w jedną stronę”, gdy pomoc sołtysów jest potrzebna

13. Inne:

- przeznaczenie placu przy siedzibie CHSD na „cięcie drewna” – hałaśliwe, uciążliwe, psuje estetykę przestrzeni (centrum), przeszkadza sąsiadom (hałas), „a miał tam być plac zabaw”
- transport niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych (uczestnicy spotkania nie mieli wiedzy, czy jest jakaś gminna oferta transportu dla os. niepełnosprawnych), przystanek w Kluczach- bariera architektoniczna

- ➔ regularne informowanie sołtysów o prowadzonych działaniach w gminie, w danych sołectwach przez OPS (w miarę możliwości prawnych) np. w ramach spotkań z Wójtem Gminy
- ➔ włączanie sołtysów w procesy decyzyjne dotyczące akcji pomocowych, udzielania pomocy konkretnym rodzinom/osobom (w miarę możliwości prawnych)

Pozytywne zmiany dostrzegane przez mieszkańców, na przestrzeni ostatnich 5-10 lat

Uczestnicy spotkania na pierwsze pytanie dotyczące pozytywnych zmian odpowiedzieli negatywnie, nie dostrzegli nic pozytywnego, wręcz przeciwnie. Jednak w trakcie dyskusji pojawiły się wyrazy zadowolenia i poparcia dla różnych prowadzonych w gminie działań.

„Działalność Spółdzielni Socjalnej Opoka to „strzał w dziesiątkę”. Nie były w gminie restauracji, teraz już jest. Można tam organizować różne wydarzenia i imprezy. Oferują dobre ceny obiadów dla osób samotnych- takie usługi są bardzo potrzebne”. Tworzą miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych i dla innych.

Działania dla osób niepełnosprawnych prowadzone w Kolbarku z dojazdem są dobrze oceniane- ludzie są zadowoleni.

Likwidowane są bariery architektoniczne. Osoby niepełnosprawne wychodzą z domu.

Jest dostępnych coraz więcej usług dla osób starszych – domów pobytu. Jest Uniwersytet III Wieku w Kluczach, ludzie chętnie korzystają ale osoby zamieszkujące sołectwa mają problem z dojazdem na zajęcia.

Stowarzyszenie Babiniec „robi fajne rzeczy”.

Place zabaw i siłownie na powietrzu cieszą się powodzeniem, są wykorzystywane przez licznych mieszkańców. Choć nie wszyscy korzystają bo „część się wstydzi”.

Przemoc i chuligaństwo raczej nie jest zauważalna. Szkoła działa w celu przeciwdziałania przemocy – reaguje, organizuje akcje prewencyjne (pogadanki).

Przedszkole w gminie jest potrzebne i wykorzystywane.

Pozytywnie oceniona jest oferta czasu wolnego Klubu Przemsza i działań prowadzonych w Chechle.

Najważniejsze priorytety, kierunki działań

- Całodobowa opieka lekarska na terenie gminy oraz apteka nocna
  - Tworzenie realnych miejsc pracy (ograniczenie staży)
  - Stymulowanie współpracy lokalnej w sołectwach
    - Likwidowanie barier architektonicznych
    - Dodatkowi lekarze specjaliści
- Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży os. starszych w sołectwach
  - Powiązać pomoc osobom uzależnionym od decyzji o leczeniu